

toor in *Isselstein* kwam het oude stadhuis leeg te staan. De bouwkundige toestand hiervan bleek zo slecht dat de gemeente besloot direct met de restauratie te beginnen. Eind december kon de windvaan op de herstelde toren worden geplaatst. In *Oudewater* werd begonnen met de restauratie van het pand Havenstraat 6.

In *Vreeland* met het pand Duinkerken 5, in *Baambrugge* met het pand Brugstraat 1-3 en in *Maarsse* met de panden Lange Gracht 13, 43 en 47. De reeds enige jaren durende restauratie van het huis *Jaarsveld* kwam vrijwel gereed.

De witte huisjes aan het Kerkpad te *Bunnik* werden onder handen genomen. Helaas is hier van de oorspronkelijke indeling van het interieur weinig gespaard gebleven.

Door beperkte financiële middelen kon de restauratie van de Hamtoren te *Vleuten* nog niet worden voltooid.

Van de grote, langer lopende werken noemen we

hier de restauraties van de Nicolai en Jacobikerk in Utrecht, de Grote Kerk in Wijk bij Duurstede, en de kastelen: „Renswoude” en de „Heemstede” bij Houten. Ook voor deze werken was niet voldoende geld beschikbaar, de restauratie van „de Heemstede” moest zelfs na het herstel van het dak voorlopig worden gestaakt.

In *Wijk bij Duurstede* werd de markt nieuw bestraat. Ook zijn daar nieuwe bomen geplant omdat de oude na de stormramp niet behouden konden worden.

Al zijn de resultaten van de restauratie-activiteiten over 1974 niet zo spectaculair, over wat gereed is gekomen kunnen we ons toch verheugen. Hoewel voor 1975 geen extra gelden beschikbaar komen is het te verwachten dat door de samenwerking met het ministerie van Volkshuisvesting in de woonhuissector wat meer activiteit kan worden ontlood.

C. J. Bardet

Restauraties in 1974 in de stad

Van de Dienst van Openbare Werken Utrecht, afdeling gebouwen en monumenten, ontvingen wij een opgave van de onder toezicht van deze dienst uitgevoerde restauraties in 1974 en van restauraties, waarmee in 1974 werd aangevangen.

Voltooid restauraties in 1974:

Achter St. Pieter 18 (schouw)
Ambachtstraat 2
Choorstraat 34-36 (achtergevel)
Kintgenshaven 1
Kromme Nieuwegracht 7
Kromme Nieuwegracht 64-66
Lichte Gaard 3
Loeff Berchmakerstraat 38
Nieuwegracht 20 (kap) (zie foto)
Nieuwegracht 159
Oudegracht 88 (kappen en gevels)
Oudegracht 327 (kap)
Prins Hendrikklaan 50 (Rietveldhuis; 1ste fase *)
Werfboulevard, Oude Gracht tussen Vie- en Dezembrug
Werfmuren Oude Gracht 350, 352, 314, 360, 366, 368, 370; Nieuwe Gracht 119, 121, 123
Werftrap Nieuwe Gracht 121

Restauraties, waarmee in 1974 werd aangevangen: ▶

Op 7 maart 1975 is overleden de heer ir. J. D. M. Bardet, oud-voorzitter en erelid van onze vereniging. In ons volgende nummer zullen wij uitvoerig terugkomen op de grote verdiensten die de heer Bardet voor de Vereniging Oud-Utrecht had.

Catharijne Convent
Reconstructie Domplein
Drift 19 (2de fase)
Jeruzalemstraat 8-10 (1ste fase)
Lange Nieuwstraat 53-55 (achterbouw)
Kapelweg 13 (2de fase)
Kromme Nieuwegracht 24
Oudegracht 175
Oudegracht 329 (kap)
Predikherenstraat 7
Werfmuren

Foto: Gemeentelijke Film- en Fotodienst.

*) Tot en met 4 mei wordt er in het Centraal Museum een tentoonstelling gehouden onder de titel „50 jaar Rietveld Schröder Huis“.

Het Catharijne Convent

Zoals bekend wordt het Catharijne Convent aan de Lange Nieuwstraat gerestaureerd om onderdak te kunnen bieden aan het Rijksmuseum voor Religieuze Kunst. Bovendien wordt het pand Nieuwe Gracht 63 bij het Museum getrokken. Daarmee wordt een „historische“ situatie hersteld: dit huis, waarin de brouwerij van de Johanniters (die het Convent bewoonden) gevestigd was, werd op 22 april 1635 door Peter Wttenbogaardt namens de Staten van Utrecht verkocht aan Frederick Matthijsz. van Lobbrecht. Het koert dus nu weer naar het „moedergebouw“ terug.

Een museum heeft veel kelderruimte nodig en daarom moet er veel gegraven worden: een goede gelegenheid om door middel van archeologisch onderzoek meer te weten te komen over de bouwgeschiedenis en het gebruik van het Convent en de daarbij behorende gebouwen. Al te veel wil ik hier over de resultaten nog niet meedelen; ten eerste zijn een aantal conclusies nog erg voorlopig: ze kunnen in het licht van verder onderzoek nog sterk gewijzigd worden; ten tweede zal in het najaar in het kader van het Internationale Monumentenjaar 1975 een tentoonstelling over het Catharijne Convent in het Centraal Museum georganiseerd worden. Daarin zal ook aandacht besteed worden aan het archeologisch - bouwhistorisch onderzoek.

Opmerkelijk

Op een paar opmerkelijke verschijnselen wil ik nu wel even ingaan. De Johanniter ridders betrekken in 1528 het Convent als ze moeten kijken voor de

bouw van het kasteel Vredenburg. Tot dan toe waren de Carmelieten aan de Lange Nieuwstraat gevestigd. De heren van St.-Jan troffen de gebouwen aan in niet voltooide staat, maar in hoeverre ze niet af waren is niet erg duidelijk. In ieder geval zetten ze het werk voort. Verder is er nog een periode van bouwactiviteit geweest na 1561, toen Hendrick Berck balijer was.

Op verscheidene punten in het Convent en in het Brouwhuis aan de Nieuwe Gracht treffen we duidelijk onaffe funderingen aan of abrupte veranderingen in de voortzetting van bepaalde muren.

Afb. 1. De muur links van de boog eindigt in een zgn. staande tand.

zoals uit de beide afbeeldingen blijkt. De muur links van de boog op afbeelding 1 eindigt in een zo genaamde staande tand: de manier om na een tijdelijke stilstand een muur weer verder te bouwen. Men heeft dat hier niet gedaan, tenminste niet op dezelfde wijze: een dunnere fundering op spaarbogen is gebruikt. De kelder die zich achter de muur links verbergt is niet doorgezet zoals aanvankelijk de bedoeling was, zodat met een dunnere en „open“ fundering volstaan kon worden. Verder archief onderzoek zal hopelijk duidelijk maken of we hier met een door Hendrick Berck gemaakte voortzetting te maken hebben of met een aanbouw uit 1528.